

Toimittajakoulutuksen neuvottelukunta

Pöytäkirja 3/ 2009

Aika: 16.10.2009 klo 13.05 — 15.40

Paikka: SSKH:n uudet toimitilat Snellmaninkatu 12, sali 234

Läsnä:

Varsinaiset jäsenet

Ullamaija Kivikuru, SSKH

Merja Salo, TAIK (?)

Raimo Salokangas, Jyväskylä

Ari Heinonen, Tampere

~~Esa Väliaverronen, Hki, viestinnän laitos~~

~~Piirita Juppi, Diak, Turku~~

Kaarina Korkeaoja, Haaga-Helia (13.45 alk)

Pertti Sillanpää, Oulu

Jarmo Häkkinen, SJL

Maija-Leena Nissilä, SJL

~~Susanna Jääskeläinen, SJL~~

Auli Sillanpää, SJL

Pasi Kivioja, VKL

Tapio Honkamaa, VKL

Kaarina Karttunen, YLE

Christoffer Gröhn, SSKH, opisk.

~~Saara Koho, Jyväskylä, opisk~~

~~Mira Kettunen, Tre, opisk~~

Anna Nevalainen, Diak, opisk.

Jenni Jusslin, Haaga-Helia, opisk.

Jaana Kangas, Oulu, opisk.

Varajäsenet:

Tom Moring, SSKH

Henrika Zilliacus, SSKH, lisäedustaja

~~Maija Töyry, TAIK~~

~~Epp Lauk, Jyväskylä~~

Kaarina Melakoski, Tampere

Heikki Luostarinen, lisäedustaja

Kaarle Nordenstreng, lisäedustaja

~~Tuomo Möre, Hki, viestinnän laitos~~

~~Eila Hannula, Diak, Turku~~

~~Taru Lotta Gumse, HH~~

~~Pasi Särkelä, Oulu~~

Anna Takala, Jyväskylä, opisk. sijaistus

Ville Juutilainen, Tre, opisk. sijaistus

Ennen kokousta osanottajat tutustuivat SSKH:n uusiin tiloihin Ullamaija Kivikurun, Tom Moringin, Henrika Zilliacuksen ja Cristoffer Gröhnin opastamina.

1 § Kokouksen avaus

Kaarle Nordenstreng avasi kokouksen klo 13.05.

2 § Kokouksen järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Ari Heinonen ja sihteeriksi Kaarina Melakoski. Heinonen kiitti Nordenstrengiä aktiivisesta työstä neuvottelukunnassa.

3 § Neuvottelukunnan kokoonpano ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja totesi oppilaitosten ja järjestöjen ilmoittamat neuvottelukunnan jäsenet ja paikallaolijat. Johtosäännön toisen pykälän mukaan neuvottelukunta voi kutsua lisäjäseniä. Lisäjäseniksi kutsuttiin Heikki Luostarinen TaY:sta ja Henrika Zilliacus SSKH:sta sekä ylimenokaudeksi Kaarle Nordenstreng TaY:sta.

Opiskelijoilla ei ole varajäseniä, joskin tällä kerralla sijaisia oli paikalla yllä olevan nimilistan mukaan. Varsinaisia jäseniä on 18, varajäseniä kahdeksan ja lisäjäseniksi kutsuttu kaksi ja ylimenokaudeksi lisäksi yksi. Jäsenlista on neuvottelukunnan sivulla:

<http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/neuvottelukunta/jasenet.html>

4 § Hyväksyttiin pöydälle jaettu esityslista kokouksen työjärjestykseksi

(Liite 1, osoitteessa http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/neuvottelukunta/kokoukset/esityslista_16-10-2009.pdf)

5 § Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Todettiin 5.5.2009 pidetyn edellisen kokouksen pöytäkirja kokouksen kulkua vastaavaksi ja hyväksyttiin se. Pöytäkirja on verkossa neuvottelukunnan sivulla:

<http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/neuvottelukunta>

6 § Ilmoitusasiat

Nordenstreng esitteli neuvottelukunnan uudet verkkosivut, joita ylläpitää

Tiina Inkinen Tiedotusopin laitoksella Tampereella.

<http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/neuvottelukunta/>

Etelä-Afrikassa, Rhodesin yliopistossa Itä-Kapissa on 5.-7.7.2010 World Journalism Education Congress. Nordenstreng on menossa kokoukseen.

Ohjelma on osoitteessa <http://www.ru.ac.za/jms/projects/wjec>.

1.-3.12.2009 on World Association of Newspapers'in konferenssi, jonne ovat menossa Tom Moring ja Pasi Kivioja.

Jarmo Häkkinen esitteli uuden harjoitteluoppaan, jota on postitettu opettajajäsenille. Lisää saa SJL:stä tilaamalla.

SJL on tilannut Tilastokeskuksesta tietoja medianomien työllisyystilanteesta ylikoulutuskeskustelun tarpeisiin. Vuosina 2003-2007 medianomin tutkinnon suorittaneista 2524 oli työttömänä 234. Opintoja jatkoi tutkinnon jälkeen noin 400 henkilöä, näistä valtaosa työn ohessa. SJL:ssä on medianomijäseniä 584. (Liitteet 2 ja 3)

Liitto on jakanut nuorille uusille jäsenille Anni Lintulan ja Meri Valkaman tekemää *Nuoren toimittajan eloonjäämisopasta*. SJL järjestää nuorten toimittajien seminaarin Lahdessa 20.-21.11.2009

Luostarinen informoi kokousta Tampereella syksyllä alkaneesta mediajohtamisen maisteriohjelmasta. Åkerlundin säätiön lahjoituksen turvin perustetun ohjelman vetäjänä on professori Gregory F. Lowe. Englanninkielisen ohjelman aloitti syksyllä 2009 yhdeksän opiskelijaa, joista kaksi on ohjelman toisen järjestäjän, hallintotieteiden laitokselle ja loput tiedotusopin laitokselle hyväksytyjä opiskelijoita. (http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/opiskelu/MM_mo09-12.html)

7 § Suomen Lehdistön toimittajakoulutuskysely

Toimittaja Elina Lappalainen esitteli koulutuksen ja työelämän tarpeiden vastaavuutta koskevan kyselynsä tuloksia.

Kyselyyn vastasi 23 työnantajaa seitsemänpäiväisistä lehdistä, yliopisto-opiskelijoista 73 ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoista 38. Lappalainen lähetti kysymykset Jyväskylän ja Tampereen yliopistojen journalistiopiskelijoille ja ammattikorkeakouluista Haaga-Heliassa ja Diak:ssa journalismia opiskeleville.

Ammattikorkeakoulujen opiskelijat olivat yliopisto-opiskelijoita tyytyväisempiä opintoihinsa ja pitivät opintojaan työelämän vaatimuksia vastaavina. Työnantajien käsitykset opiskelijoiden taidoista poikkesivat edellä olevasta. Työnantajat arvostivat yliopistokoulutusta, jossa oli tiedotusoppi tai viestintä pääaineena tai sivuaineena. Lappalainen pohdiskeli, miksi ammattikorkeakoulujen opiskelijat arvioivat omaa osaamistaan niin hyväksi. Ovatko yliopisto-opiskelijat kriittisempiä? Vastanneet yliopisto-opiskelijat olivat olleet pääosin lehtipuolella töissä. Osalla vastanneista ammattikorkeakoulujen opiskelijoista ei ollut vielä alan työkokemusta.

Moring arvioi, että sähköisten välineiden työnantajien mukanaolo kyselyssä olisi saattanut antaa erilaisia vastauksia.

Lappalainen piti tarpeellisenä seurantatutkimuksen tekemisen sitten kun vastaajat ovat opiskelleet lisää ja hankkineet enemmän työkokemusta. Keskustelu lainahti opiskelijoiden uutisnästä opetuksen painotuksiin.

Tutkimuksen vastauksissa erityisesti työnantajat toivoivat journalismin opiskelijoilta enemmän tietoa yhteiskunnasta. Neuvottelukunnan keskustelussa päädyttiinkin siihen, että jatkokeskusteluissa pitäisi kehittää opetusmoduli, joka sisältäisi yhteiskuntatietoa journalisteille.

Puheenjohtaja totesi keskustelun päätteeksi, että olisi hyvä, jos koulutusyksiköt ja toimittajakoulutuksen neuvottelukunta yhdessä alkaisivat luoda mekanismeja, joilla voitaisiin saada seurantatietoja koulutuksen ja työelämän tarpeiden vastaavuudesta. Olisi myös tärkeä selvittää, minkälainen journalistin ammattikuva on koulutusten taustalla ja minkälainen ammattikuvan pitäisi olla.

Yhteenvedo keskustelusta liitteenä. (Liite 4)

Neuvottelukunnan verkkosivulla on Lappalaisen Suomen Lehdistöön kirjoittaman artikkelin "Vastaako koulutus työelämän tarpeita" kopio:

<http://www.uta.fi/laitokset/tiedotus/neuvottelukunta/kokoukset/16-19-1.pdf>

8 § Perustiedot oppilaitoksista

Opiskelija Ville Juutilainen on koonnut Nordenstrengin pyynnöstä raportin journalismikoulutusta antavien oppilaitosten perustiedoista. Raportissa on perustietoja opiskelijoiden ja opettajien määristä ja koulutuksen sisällöistä. Juutilainen esitteli kouluista saamiaan vastauksia.

Keskustelussa oppilaitosten tietojen vertailu todettiin vaikeaksi. Esimerkiksi Tampereen luvuissa ei ole mukana muita tutkimuksen opettajia kuin kaksi journalistiikan professoria (Luostarinen), Oulussa kaikki opettajat opettavat sekä käytäntöä että mediateorioita (P.Sillanpää). Jyväskylän luvuista pitäisi poistaa

kaksi professoria (Salokangas). Moring huomautti, että tiedot eivät saa olla julkisella alueella ennen kuin yhteensopivuus ja vertailukelpoisuus on tarkistettu. Esimerkiksi SSKH:n resurssit on laskettu eri tavalla kuin muiden koulutuspaikkojen resurssit..

Heinonen mainitsi, että vaikka otettaisiin yhteisiä otsikoita tutkinnon rakenteeseen kuten teoria, tutkielma, käytännön toimitustyö, työharjoittelu, journalistinen kieli ja muut kieliopinnot, näidenkin alle on vaikea sijoittaa oppilaitosten nykyisiä kurssinimikkeitä. Esimerkiksi journalistinen etiikka voisi yhtä hyvin olla käytäntöpainotteinen kurssi kuin perinteinen luentokurssi.

Sillanpää (Oulu) kertoi, että heillä yritetään pilkkoa teoreettista ainesta kurssien sisälle kurssien tarpeiden mukaan. Näin jako teoreettiseen ja käytännön koulutukseen on vaikea tehdä.

Zilliacus puolestaan kysyi, kuuluisivatko käytännön kurssien kirjatentit teoriaan vai käytäntöön.

Moring piti tuloksia mielenkiintoisina, mutta luokitusta on avattava, jotta tiedetään, mitä mihinkin luokkaan kuuluu. Lisäksi tarvittaisiin laadullisia vertailuanalyysyjä ("benchmarkkauksia"). Rinnalle tarvittaisiin myös opiskelijälähtöistä luokittelua, esimerkiksi opiskelijoiden ajankäyttötutkimusta.

Luostarinen kiitteli Juutilaisen päätelmiä. Oman laitoksen kannalta on kiinnostavaa, minkälaisiin mittareihin tulevaisuuden rahoitusmallissa yliopistolla mennään. Mitä ovat tulevat laatuindikaattorit, läpäisyindikaattorit, kuten esimerkiksi kuinka moni suorittaa 40 opintopistettä vuodessa jne.

Heinonen totesi, että tiedot ovat tärkeitä ja kiinnostavia, mutta vaativat täsmennystä. Validoinnin lisäksi tueksi voisi kehittää koulutuspoliittisia ajatuksia. Vertailukelpoisten laskelmien tekemiseen tarvittaisiin joku kaava.

Nordenstreng toivoi, että selvitystä voitaisiin käyttää aloitusmäärien, opetuksen resurssien ja tutkinnon rakenteiden vertailuun. Juutilainen täydentää nykyiset tiedot ja toivoi saavansa oppilaitoksilta vielä täsmennyksiä.

Todettiin, että väärinkäsitysten välttämiseksi raportti poistetaan toistaiseksi julkisilta sivuilta.

9 § Päätettiin lisätä työjärjestykseen työvaliokunnan valinta.

Johtosäännön mukaan työvaliokuntaan valittiin puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä. Ari Heinonen jatkaa puheenjohtajana kevään ja työvaliokunnan muut jäsenet ovat Raimo Salokangas (Jyväskylä), Kaarina Korkeaoja (amk:t, Haaga-Helia), Jarmo Häkkinen (SJL) ja Pasi Kivioja (VKL). Työvaliokunta määrittelee tehtävänsä seuraavaan kokoukseen.

10 § Seuraava kokous päätettiin pitää Tampereella perjantaina 22.1.2010.

11 § Muita mahdollisia asioita ei ollut.

12 § Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.40.

Pöytäkirja on hyväksytty neuvottelukunnan kokouksessa